

Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігі
С.Сейфуллин атындағы Қазақ агротехникалық университеті

Университеттің ғылыми кеңесінің
Мәжілісінде қарастырылды
Хаттама № 19
«31 » 08 2022 ж.

БЕКІТЕМІН
С.Сейфуллин атындағы Қазақ
агротехникалық университетінің
Басқарма төрағасы

«31 » 08 2022 ж.

БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫ
«Орман ресурстарын тұрақты басқару»
(бағдарлама атауы)

Білім беру саласының коды мен классификациясы:
8D08 Ауыл шаруашылығы және биоресурстар
Оқу салаларының коды және классификациясы:
8D083 Орман шаруашылығы
Білім берудің халықаралық стандартты классификациясындағы код: 8D083
Біліктілігі: 8D08301 «Орман ресурстарын тұрақты басқару» білім беру
бағдарламасы бойынша философия ғылымдарының докторы.

Оқу мерзімі: 3 жыл
Оқу түрі:күндізгі

Астана 2022

Авторлық ұжым:

Т.А.Ж.	Жұмыс орны	Лауазымы, ғылыми дәрежесі, ғылыми атағы
Сарсекова Дани Нургисаевна	С. Сейфуллин ат. ҚАТУ	каф. менгерушісі, а.ш.ғ.д., доцент
Есмурзаева Аида Кадырбаевна	С. Сейфуллин ат. ҚАТУ	а.ш.ғ.к., доцент
Абжанов Талгат Сагидоллаевич	С. Сейфуллин ат. ҚАТУ	PhD доктор, аға оқытушы
Айдарханова Гульнар Сабитовна	С. Сейфуллин ат. ҚАТУ	б.ғ.д., профессор

Авторлар ұжымы «С.Сейфуллин атындағы ҚАТУ» АҚ бүйрығымен 12.12.2018.жыл № 923-Н бекітілді.

«Орман ресурстарын тұрақты басқару» білім беру бағдарламасы «Орман ресурстары және орман шаруашылығы» кафедрасының мәжілісінде қаралды 2022 жылғы 2 тамыздағы №1 хаттама, «Орман шаруашылығы, жануарлар дүниесі және қоршаған орта» факультетінің Кеңесімен бекітілген. 2022 жылғы "27" тамыздағы № 1 хаттама

Орман шаруашылығы, жабайы табиғат және қоршаған орта факультетінің деканы

Сарсекова Д.Н.

«Орман ресурстары және орман шаруашылығы» кафедра менгерушісі

Боранбай Ж.Т.

Білім беру бағдарламасының мазмұны

№	Компонент атавы	Бет
1.	Білім беру бағдарламасының паспорты	4
2.	Білім беру бағдарламасының жалпы сипаттамасы	4
3.	Түлектің біліктілік моделі (портреті)	5
4.	Кәсіптік тәжірибеден өту базасы:	7
5.	Білім беру бағдарламасының құрылымы	8
6.	Қосымша 1. Академиялық күнтізбе	9
7.	Қосымша 2. Жұмыс оқу бағдарламасы	10
8.	Қосымша 3. Міндетті және базалық компоненттері пәндерінің сипаттамасы	11
9.	Қосымша 4. Таңдау бойынша пән компоненттерінің сипаттамасы	14

1. Білім беру бағдарламасының паспорты

1.1 Білім беру бағдарламасының мақсаты

Білім беру бағдарламасының мақсаты - мемлекеттік орман басқару жүйесінде және мемлекеттік орман саясатында орман шаруашылығының негізгі қағидасы ретінде орманды тұрақты басқару қағидасын түсінуге және дамытуға бағытталған, қазіргі заманғы еңбек нарығында бәсекеге қабілетті, кәсіби мәдениеті жоғары мамандарды даярлау.

Бағдарламаның міндеттері:

1. болашақ мамандардың негізгі кәсіби құзыреттілігін қалыптастыру;
2. докторанттардың өзіндік ізденіс-зерттеу іс-әрекеті үшін алғышарттар жасау;
3. ғылыми-техникалық ақпаратпен жұмыс істей білу, кәсіби қызметте отандық және шетелдік тәжірибелі пайдалану.

Білім беру бағдарламасы жұмыс берушілердің талаптарын қанағаттандыратын жеке және кәсіби қызметтегі табыстылықты ескере отырып, орман ресурстарын тұрақты басқару саласында өз білімін құру мүмкіндіктерінде көрініс табатын болашаққа нақты бағдарды болжайды.

Оқыту нәтижелері

ОН 1 - Жоспарлы процесте алынған цифрлық материалдарды статистикалық өңдеуді білу; жыл сайынғы ғылыми зерттеулер барысында алынған сандық көрсеткіштердің сенімділігін бағалау; қорытындылар мен практикалық ұсныстырдың сенімділігін бағалай білу, ғылыми ақпаратты ауызша және жазбаша түрде ұсну, тақырыптың жекелеген аспектілерін өз бетінше зерделеу; бастапқы концептуалды-терминологиялық аппаратты, көшілік алдында және ғылыми сөйлеу дағдыларын менгеру, жаңа зерттеу әдістерін өз бетінше менгеру.

ОН 2 - Сәндік ағаш және бұта түрлерінің биологиялық ерекшеліктерін білу; орман тұқымдарын аудандастыру принциптерін; сәндік өсімдіктердің тұқымдарын жинау әдістері мен тәсілдерін; сәндік орман питомниктерін жобалау негіздері; орман отырғызу материалын өсірудің агротехникасы. Сәндік түрлердің өнімін болжай білу, сәндік орман питомнігінің жобасын құрастыру; отырғызу материалын өсірудің агротехникасын әзірлеу; топырақты өндеу және отырғызу материалын өсіру бойынша есеп айырысу және технологиялық карталарын жасау. Меншікті: орман тұқымы шикізатын болжау, жинау, жинау, өндеу, алу, сактау әдістері, сәндік тұқымдардың тұқымдарының егістік сапасын анықтау, сәндік орман питомниктерін жобалау.

ОН 3 - Ормандардың биологиялық әртүрлілігін, өміршендігі мен денсаулығын, орманды тұрақты басқаруды қамтамасыз ететін өнімді және қорғаныш әлеуметтік-экономикалық, құқықтық, саяси және ұйымдастырушылық жағдайларын білу; орманды тұрақты басқарудың критерийлері мен көрсеткіштерін түсіну; Орман ресурстарының функциясын және ормандардың

дүниежүзілік көміртегі айналымына қосқан үлесін бағалай білу, жергілікті халықтың әлеуметтік-экономикалық әл-ауқатын сақтауға және жақсартуға бағытталған орман шаруашылығы қызметін тәжірибеде пайдалану, салыстыру, қорытынды жасау, бақылау және орманды бағалау, әлеуметтік-экономикалық жауапкершілікті қалыптастыру

ОН 4 - Табиғат объектілерінің жүйелік қасиеттерін, қазіргі ормантану, орман шаруашылығы, орман пирологиясы, орман шаруашылығының проблемалық мәселелерін білу, ормандарды танымдық жұмыс әдістерін ғылыми зерттеу тәжірибесінде қолдана білу, ғылыми жұмыстармен жұмыс істеуде практикалық дағдыларды менгеру. орман экожүйелеріндегі құрылымдық және функционалдық байланыстарды анықтайтын зерттеу әдістері; Салыстыру, тұжырымдау, қорытындыларды талдау, өз аргументтерін, пайымдауларын және қорытындыларын құру қабілеті

ОН 5 - Орман кодексінің жеке орман шаруашылығы туралы ережелерін және оның қолданылуын білу; Қазақстанда жеке орман шаруашылығын дамытудың экономикалық және құқықтық жағдайлары, жеке орман шаруашылығын ұйымдастырудың ғылыми негіздері, екпе орман екпелерін есіру теориясы, күтіп-баптау және кесу жүйесі; жүйелі суаруға негізделген негізгі агротехникалық шаралар. Шаруашылықтың көптеген міндеттері үшін қысқа мерзімде қосымша ағаш шикізатын алу үшін жеке орман шаруашылығын ұйымдастыруға ғылыми көзқарасты қалыптастыра білу.

2. Білім беру бағдарламасының жалпы сипаттамасы

Докторантуралық білім беру бағдарламасы мыналарды қамтиды: - теориялық дайындық, оның ішінде негізгі және мамандандырылған пәндер; - ғылыми-зерттеу жұмысы; - аралық және қорытынды мемлекеттік сертификаттау; - докторлық диссертацияны қорғау және қорғау. Теориялық дайындық негізгі, негізгі пәндер циклінен тұрады. Базалық пәндер циклына міндетті компонент және таңдау компоненті пәндері кіреді. Базалық пәндер циклы таңдау компонентінің пәндерінен тұрады. Қажетті компонент пәндерінің тізімі докторанттарды даярлаудың мамандығына сәйкес анықталады. Міндетті компонент пәндері кредиттерінің тиісті минималды көлемін докторантуралық арналған жоғары оқу орнынан кейінгі білімнің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттары анықтайды. Элективті пәндер тізімін және қарыздың тиісті мөлшерін бөлім жұмыс берушілердің сұраныстарына және еңбек нарығының қажеттіліктеріне сәйкес дербес белгілейді.

Осы БББ бәсекелестік артықшылығы орман шаруашылығы мен көгалданыру саласында практикалық дағдысы бар жоғары білікті оқытушылар күрамы болып табылады. Шет тілінде оқыту, отандық және шетелдік тәжірибе әдістерінің үйлесуі, компьютерлік сыныптарда, зертханаларда жаңа жабдықтармен оқыту, жеке орман питомнігі жас кадрларды сапалы даярлауды жүзеге асыруға мүмкіндік береді.

Әлемдік трендтердің міндеттерін іске асыру мынадай ғылыми бағыттарды дамыту үшін жағдай жасауды көздейді::

- орман шаруашылығында түрлі ғылыми-өндірістік салалар үшін жаңа сандық технологияларды дамыту;
- орман шаруашылығын дамыту саласындағы ғылым мен технологиялардың конвергенциясына өту процестерін қарқынданту;
- әлемдік трендтерге және сын-қатерлерге сәйкес жоғары оқу орындарында жүргізілетін ғылыми зерттеулерді қолдауды күшету, олардың критерийлері жарияланымдардың рейтингі, Хирша индексі және т. б. болып табылады.

БББ стейкхолдерлері орман шаруашылығы және көгалдандыру саласындағы мекемелер мен кәсіпорындар болып табылады: Қазақстанның және алыс және жақын шетелдердің жоғары оқу орындары, "Қазақ орман шаруашылығы және агроорманмелиорация ФЗИ" ЖШС, "Астана-Зеленстрой" АҚ және т. б.

3. Тұлектін құзыреттілік моделі (портреті)

3.1 Кәсіби қызмет салалары:

Республикалық, облыстық, аудандық орман шаруашылығы мемлекеттік мекемелері; Акционерлік қоғамдар, өндірістік кооперативтер, жауапкершілігі шектеуі серіктестіктер, көгалдандыру және орман шаруашылығы бағытындағы фирмалар; орман шаруашылығы саласындағы ғылыми-зерттеу мекемелері; жоғары, орта кәсіптік оқу орындары; сүрек өндеу кәсіпорындары.

Кафедраның тұлектері республикалық мемлекеттік орман тұқымдық институтында, Қазгипролесхоз РМК-да, Республикалық ормандарды іріктеу орталығының мемлекеттік кәсіпорны Солтүстік өңірінің филиалында орналасқан Казлеспроекттің өндірістік кәсіпорындарында өндірістік қызметті жүзеге асыра алады;

- «ҚазОШАҒЗИ» ЖШС-нің ғылыми-зерттеу жұмыстары, Қазақ өсімдіктерді қорғау ғылыми-зерттеу институты, мемлекеттік ұлттық табиғи парктер, резерваттар, қорықтар және Қазақстан Республикасының өзге де ерекше қорғалатын табиғи аумақтары;

- философия докторының біліктілігіне сәйкес ҚР БФМ, ҚР Ауыл шаруашылығы министрлігінің ұйымдарында басқару, білім беру, шаруашылық қызметі.

3.2 Кәсіби қызмет түрлері:

Кәсіби қызметтің негізгі түрлеріне мыналар жатады: орман ресурстарын тұрақты басқару саласындағы ғылыми, техникалық, қызметтік ақпаратты өндеу; орман ресурстарын қорғау, молықтыру және ұтымды пайдалану жөніндегі жұмыстарды жоспарлау және орындау. Бітірушілердің кәсіби қызметінің объектілері: орман шаруашылығының мемлекеттік мекемелері, ұлттық және табиғи парктер, қорықтар, көгалдандыру ұйымдары, орман орналастыру және жобалау кәсіпорындары, орман питомниктері, ерекше қорғалатын табиғи аумақтар, резерваттар, орман шаруашылығы институтының ғылыми-зерттеу зертханалары, республикалық Қазақ мемлекеттік орман тұқымы мекемесі, "Қазгипролесхоз" РМК, "Қазлеспроект" РМК болып табылады.

3.3 Жалпы білім беру құзыреттілігі:

- орман ресурстарын тұрақты басқару кезінде кәсіби қызметте білім, дағды мен дағдыны оқыту процесінде игерілген білімдерді практикалық қолдану қабілеті;
- орман ресурстарын қорғау, қалпына келтіру және тиімді пайдалану бойынша кәсіби қызметте білім, білік және дағдыны оқыту процесінде игерілген білімдерді практикалық пайдалану қабілеті.

Пәнді оқу нәтижесінде докторант:

- орман пайдаланудың негізгі аспектілерінің өзара байланысын білу; техникалық, экономикалық және әлеуметтік-саяси; орман пайдалануда негізгі заңдардың көрініс беру ерекшеліктері; орман шаруашылығында табиғи-техногендік кешендерді құру және олардың жұмыс істеуінің қазіргі заманы мәселелері; ;

- Қазақстанда табиғатты қорғау қызметін реттейтін заңнамалық актілердің ережелерін тәжірибеде қолдана білу;

- орман пайдалану саласындағы проблемалық жағдайларды талдау және орман ресурстарын тұрақты басқару жөніндегі шешімдерді тандау, орман ресурстарын ұтымды пайдалану жөніндегі іс-шараларды әзірлеу дағдысының болуы.

3.4 Базалық құзыреттер:

- орман шаруашылығы саласындағы менеджменттегі жағдайды үйымдастыруда, басқаруда және талдауда жүйелі тәсілдеменің әдіснамасын; орман саласындағы мәселелерді шешуде іс-шараларды үйымдастыру және диагностикалау әдістерін менгеру.

- менеджменттің практикалық мәселелерін білікті шешу және осы шешімдерді өмірге енгізу, басқару функцияларын жүзеге асыруға дайын болу және орман шаруашылығы мұддесінде кәсіби мәселелерді шеше білу;

- нарықтық экономика ерекшеліктерін, мемлекеттің қызметі мен экономикалық рөлін терең түсінуге, экологиялық проблемаларды түсінуге, орман шаруашылығын жүргізуін өркениетті этикалық нормаларына бейімділігіне негізделген тиісті басқару лауазымымен айналысу үшін қажетті білімі, іскерліктері мен дағылары болуы;

- орман ресурстарын тұрақты басқару кезінде Қазақстанның әлеуметтік-экономикалық дамуының қазіргі проблемалары мен перспективаларына баға бере білу, әлемдік экономиканың даму және әлем ормандарының жаһандану үрдістерін түсіну, халықаралық бәсекелестік мәселелерінде бағдарлау.

3.5 Кәсіби құзыреттер:

- орман ресурстарын тұрақты басқару бойынша кәсіби қызметте білім, білік және дағдыны оқыту процесінде игерілген практикалық пайдалану қабілеті;

- орман шаруашылығында табиғатты тиімді пайдалану және сақтау үрдістерінің заңдылықтары мен негіздерін, Ғаламдық көміртекті алмасудағы

ормандардың маңызын; табиғаттың биологиялық әртүрлілігін сақтау ерекшеліктерін, оны қорғау және орман экожүйесіндегі мақсатқа сай молықтыру;

- орман ресурстарының өнімділігін арттыруға бағытталған орманың денсаулығы мен өміршендігін сақтау бойынша іс-шараларды жүзеге асыра білу;

- орманды қорғау және қорғау бойынша, құрамдас компоненттерді арттыра отырып, орман ресурстарын тиімді пайдалану бойынша, орман аумақтарында күтім жасау әдістерін қолдану бойынша дағдыларға ие болу.

4. Кәсіптік тәжірибеден өту базасы:

Педагогикалық тәжірибе «С.Сейфуллин атындағы ҚАТУ» АҚ Орман ресурстары және орман шаруашылығы кафедрасының негізінде өткізіледі. Тәжірибе БББ-ның міндетті бөлігі болып табылады, докторанттардың кәсіби және практикалық дайындығына тікелей бағытталған оқыту түрі болып табылады.

Тәжірибенің мақсаты: жоғары білім берудегі ғылыми-педагогикалық қызметке дайындық, жоғары білім берудегі оқу үдерісін жүзеге асыруда тәжірибелік дағдыларды игеру және жинақтау, оның ішінде арнайы пәндерді оқыту, докторанттардың білім беру қызметін ұйымдастыру, пән бойынша ғылыми-әдістемелік жұмыс.

Жоғары оқу орнынан кейінгі өндірістік тәжірибеден өту мақсаты - негізгі құзыреттерді игеру және біріктіру, болашақ мамандық бейініндегі тәжірибелік дағдыларды және кәсіби тәжірибені алу.

Жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің ғылыми практикасының мақсаты отандық және шетелдік ғылымның жаңа теориялық, әдістемелік және технологиялық жетістіктерін зерттеу, практикалық дағдыларды топтастыру, диссертациялық зерттеудегі тәжірибелік деректерді жинау, өндеу және интерпретациялаудың заманауи әдістерін пайдалану болып табылады.

Ғылыми-зерттеу тәжірибесі докторлық диссертация тақырыбына сәйкес орман мекемелер мен ЕҚТА кәсіпорындар негізінде жүзеге асырылады: мемлекеттік кәсіпорны «Жасыл Аймак», АҚ «Астана орманы», РМК «Көкшетау селекциялық орталығы», ЖШС «ҚазОШАФЗИ», МҰТП «Бурабай», МҰТП «Көкшетау», МҰТП «Баян-Ауыл», мемлекеттік табиғи қорықтар «отбасылар орманы» және «Ертіс орманы» және басқа да мемлекеттік органдар мен халықаралық және ұлттық ғылыми гранттар шеңберінде Қазақстанның қорғалатын аумақтар.

5. Білім беру бағдарламасының құрылымы

Ғылыми-педагогикалық бағыт бойынша докторантуралық білім беру бағдарламасының құрылымы

№ п/п	Пәндердің цикл атаулары мен қызмет түрлері	Жалпы еңбек сыйымдылығы	
		Академиялық сағаттарда	Академиялық кредиттерде
1	2	3	4
1.	Білім беру компоненті	1590	53
1.1	Базалық пән циклі	330	11
1)		180	6
2)		150	5
3)	Педагогикалық тәжірибе		5
1.2	Профильдік пән циклі	510	17
1)	ЖОО компонент	180	6
2)	ЖОО компоненті	150	5
	Таңдау компоненті	180	6
3)	Зерттеу тәжірибесі		20
2	Ғылыми-зерттеу тәжірибесі	3450	115
1)	Докторанттың ғылыми-зерттеу жұмысы: тағылымдамалар мен докторлық диссертацияны орындаумен қоса		
3	Қосымша оқу түрі		
4	Қорытынды аттестация	360	12
1)	Докторлық диссертацияны жазу мен қорғау	360	12
	Қорытынды	5400	180

Қосымша 1. Академиялық күннізбе

Академический календарь на 2019-2022 учебный год для образовательной программы «Управление лесными ресурсами по направлению подготовки 8D083 Лесное хозяйство														
Курсы	Авг	Сентябрь	Октябрь	Ноябрь	Декабрь	Январь	Февраль	Март	Апрель	Май	Июнь	Июль	Август	
№	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	#
нед														
I	2019	26	2	9	16	23	30	7	14	21	28	4	11	18
II	2020	30	6	13	20	27	4	11	18	25	1	8	15	22
III	2020	31	7	14	21	28	5	12	19	26	2	9	16	23
IV	2021	5	12	19	26	3	10	17	24	31	7	14	21	28
V	2021	30	6	13	20	27	4	11	18	25	1	8	15	22
VI	2022	4	11	18	25	2	9	16	23	30	6	13	20	27
VII	2022	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
VIII	2022	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

* НГРД - в период тест Обуч. - 27 кредитов

ІІІ - презентационная неделя

- - теоретическое обучение
- РК - рубежный контроль
- С - сессия экзаменационная
- Л - летний семестр

Праздничные дни:

- 30 августа - День Конституции
- 21 августа - Курбан Айт
- 1 декабря - День Первого Президента
- 16, 17 декабря - День независимости
- 1, 2 января - Новый год
- 7 января - Рождество Христово

Праздники:

- 8 марта - Международный женский день
- 21, 22, 23 марта - Наурыз мейрамы
- 1 мая - Праздник единства народа Казахстана
- 7 мая - День защитника Отечества
- 9 мая - День Победы
- 6 июня - День столицы

Всего недель:

- теоретическое обучение - 30 недель
- экзаменационная сессия - 4 недель
- каникулы зимние - 3-4 недели
- каникулы летние - 6-9 недель
- летний семестр - 6 недель

Декан агрономического факультета _____ Г.Ж.Стыбаев
" " 2019 г.

Заместитель директора ДАВ - руководитель ОР _____ Г.Ж.Солтан
" " 2019 г.

Министерство сельского хозяйства Республики Казахстан
АО "Казахский агротехнический университет им. С.Сейфуллина"

Рассмотрено на заседании
совета университета
№ _____ 2019 г.

Ученого
протокола
Председатель Правления АО "Казахское агротехнического
университета им. С.Сейфуллина
Куришбаев А.К.
" "

УТВЕРЖДАЮ
Председатель Правления АО "Казахское агротехнического
университета им. С.Сейфуллина
Куришбаев А.К.
" "

Академический календарь на 2019-2022 учебный год для образовательной программы «Управление лесными ресурсами по направлению подготовки

" "

2019 г.

Косымша 2. Жұмыс оку жоспары (з.-н.)

№ пп	Модуль артикул	Название модуля	Цель изучения	Контрольные задания	Согласовано						Окн сагаттарын семестр/триместр/квартал бойынша реттеу					
					Аудиторный			Аудиторийдан тыс			1к			2к		
					Бюджет базы	Бюджет базы	Бюджет базы	CPOT	CPOT	Бакса (макротип) каратай	Бакса (макротип) каратай	Бакса (макротип) каратай	Бакса (макротип) каратай	Бакса (макротип) каратай	Бакса (макротип) каратай	
1	M01499-0001	The unitary market	The market for goods	Kommers Kommers	БД	ВК	MNI 7201	Гылымни зерттөүлүп ти ш	Эсамен	180	22	32	36	90	5	
2	M01499-0002	Modul № 1 – Гылымни зерттөүлүп ти ш	Педагогик алык тажрибе	ПДД	ВК	SPL 7204	Сандыкорманн шторманкери	Эсамен	150	45	15	30	60	5	5	5
3	M01499-0003	Modul № 2 – Орманнан ылтынанкази ртысеселер ж аңдорнанрасур старынчылар баскагүй	ПДД	ВК	UUL 7204	Орманнанрасур старынчылар баскагүй	Эсамен	53	180	22	32	36	90	5	5	5
4	M01499-0004	Корыттынды был	ПДД	ВК	SPL 7205	Орманнанрасур старынчылар баскагүй	Эсамен	ПД	150	45	15	30	60	5	5	5
5	M01499-0005	Жеке орман	ПДД	КВ	ChL 7203	Жеке орман	Эсамен	ПД	180	22	32	36	90	5	5	5
6	M01499-0006	Корыттынды был	ПДД	КВ	ChL 7204	Корыттынды был	Эсамен	ПД	115	115	115	115	115	10	10	10
7	M01499-0007	Докторанттыннымын- онаңнанпайдалану жана түзүлүштөн жүзеге ашиг	ПДД	КВ	ChL 7205	Докторанттыннымын- онаңнанпайдалану жана түзүлүштөн жүзеге ашиг	Эсамен	ПД	115	115	115	115	115	10	10	10
8	M01499-0008	Гылымни-гернитеу жемчигы	ПДД	КВ	ChL 7206	Гылымни-гернитеу жемчигы	Эсамен	ПД	12	12	12	12	12	10	10	10
9	M01499-0009	Корыттынды антистанция (ИА)	ПДД	КВ	ChL 7207	Корыттынды антистанция (ИА)	Эсамен	ПД	12	12	12	12	12	10	10	10
10	M01499-0010	Итого	ПДД	КВ	ChL 7208	Итого	Эсамен	ПД	180	840	156	126	168	390	20	20

Қосымша 3. Міндетті және базалық компоненттері пәндерінің сипаттамасы

1. Пәннің негізгі мәліметі	
Пән атауы	Ғылыми зерттеулердің әдіснамасы
2. Кредиттер саны	5
3. Пререквизиттер:	Ғылыми зерттеулерді ұйымдастыру, орман ресурстарын тиімді пайдалану мәселелері
4. Постреквизиттер:	Пәнді оку кезінде алынған білімдер зерттеу жүргізу және докторлық диссертация жазуда қолданылады
5. Компетенция:	A. ғылыми зерттеулердің әдіснамасы-бұл табиғи фитоценозды толық білу және шаруашылық қызметтің әсері туралы ғылыми білім; жоспарлы процесте алынған сандық материалдарды статистикалық өңдеуді білу; жыл сайынғы ғылыми зерттеулер барысында алынған сандық көрсеткіштердің дұрыстығын бағалау, яғни осы көрсеткіштерге негізделген қорытындылардың және практикалық ұсынымдардың дұрыстығын бағалау.; B. ғылыми зерттеулерді ұйымдастыру, жоспарлау және жүргізу; сандық ақпаратты қолдана білу, статистикалық талдау; алынған материалдарды өңдеу үшін компьютерлік бағдарламаларды қолдану; C. зерттеу мәселелері, зерттеу әдістемесін қолдану, деректерді статистикалық есепке алу және мониторинг жүргізу; D. ақпаратты жинау, қатарлар мен үлестіру кестелерін құру, статистикалық үлестірімнің графикалық бейнесін құру; E.нақты қолданбалы есептерді шешу үшін компьютерлік бағдарламаларды қолдану.
6. Курс авторы	Казанғапова Н.Б. – г.ғ.к., аға оқытушы
7. Негізгі әдебиеттер	<p>Негізгі:</p> <ol style="list-style-type: none"> Герасимов Ю.Ю., Хлюстов В.К. Математические методы и модели в расчетах на ЭВМ. Изд-во МГУ леса. М.,2001 Федоров А.И. Методы математической статистики в биологии и опытном деле. Изд-во «Кайнар», Алма-Ата 1967. А.В. Иванников Биометрия, Астана, 2006 Лакин Г.Ф. Биометрия,Изд-во Высшая школа.М. 2000 Орман кодексі. Алматы, Изд-во Юрист, 2003 Доспехов Б.А. Методика полевого опыта. М., Колос, 1979 Сейтов И.С. Егіс тәжірибелерін жүргізуіндің методикасы. Алматы, Кайнар,1990,216 бет. Родин А.Р., Родин С.А., Рысин С.Л. Лесомелиорация ландшафтов: Учебное пособие для студентов спец. 260400 и 260500. - М.: МГУ Л, 2002. - 126 с. Родин А.Р., Родин С.А. Лесные культуры и лесомелиорация. - М.: ВО «Агропромиздат», 1987. - 320 с. Кречетова Н.В., Васильев Н.Д., Карасева М.А., Яковлев А.С. Защитное лесоразведение: Учебное пособие для

	<p>студентов спец. 260400. - Йошкар-Ола, МарГТУ, 1996. - 128 с.</p> <p>Қосымша:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Кентбаев Е.Ж., Кентбаева Б.А. Компьютерные программы «Биометрия», «Корреляционный анализ», «Дисперсионный анализ» на электронных носителях. Алматы, 2007. 2.Зайцев Г.Н. Математическая статистика в экспериментальной ботанике, Изд-во Наука,1984 3. Федоров А.И. Методы математической статистики в биологии и опытном деле. Изд-во «Кайнар», Алма-Ата 1967. 4. Свалов Н.Н. Вариационная статистика. Изд-во Леспром,М,1977 5. Плохинский Н.А. Биометрия. Изд-во «Высшая школа», М., 1982. 6. Томилов В.А. Методика опытного дела в растениеводстве. Акмола, 1978. 7. .А.В. Иванников. Биометрия практикумы. Астана, 2009
8. Пәннің мазмұны.	Бұл пән бағдарламалық сұрақтар мен зерттеу әдістемелерін әзірлеумен, орман шаруашылығы саласындағы ғылыми эксперименттерді жоспарлау мен және зерттеу жұмыстарын жүргізумен, Дағалық мәліметтерді статистикалық өндеге мен және талдаудың әртүрлі әдістерін пайдаланумен байланысты сұрақтар шенберін қамтиды.

1. Пәннің негізгі мәліметтері:	
Пән атауы	Сәндік орман көшетжайлар
2. Кредиттер саны	5
3. Пререквизиттер:	Қазақстандағы орман өсіру үшін интродуценттер, Экологиялық туризм
4. Постреквизиттер:	Пәнді оқу кезінде алынған білімдер зерттеу жүргізу және докторлық диссертацияны дайындау кезінде пайдаланылатын болады.
5. Компетенциялар:	<p>A. докторанттар сәндік ағаш және бұта тұқымдыларының отырығызы материалдарын өсіру бойынша терең білім алуды тиіс;</p> <p>B. тәжірибе жүзінде питомниктің теориялық негіздерін қолдану, сәндік орман питомниктерінің жобаларын құру.</p> <p>C. тұқымбаққа ағаш-бұта тұқымдарының жаңа түрлерін қолдану бойынша қандай да бір дәлелдерді салыстыра білу, өз ұстанымын негіздеу.</p> <p>D. қарым-қатынас саласында төзімділікке ие болу, басқа орман өсірушілер мен орман өсіру саласындағы мамандардың пікірін құрметтеу.</p> <p>E. оқыту саласында жаңа питомниктерді құрудың негізгі мәселелеріне баса назар аудару, отандық питомниктерді құру тарихын зерттеу.</p>

6. Курс авторы	Казангапова Н.Б. – г.ғ.к., аға оқытушы
7. Негізгі әдебиеттер:	<p>Негізгі:</p> <ol style="list-style-type: none"> Бесчетнов П.П., Голощапов Г.В. Садово - парковое строительство Казахстана. Справочник. - Алма - Ата.1988. Методика проведения инвентаризации зеленых населенных пунктов РК и населенных мест. Каз НАУ г. Алматы. 2006г О правилах содержания и защиты зеленых насаждений города Астаны. Normative.kz. от 28.04.2004. № 324 Новосельцева А.И., Смирнов Н.А. Справочник по лесным питомникам. - М.: «Лесная индустрия», 1983. Медведев А.Н. Лесные питомники в Казахстане. - Алматы, 1997. Отбор и размножение лесных пород деревьев. - М., 2003. Протасов А.Н. Лесные питомники в условиях Казахстана. - Алматы, 2004. Байзаков С.Б., Медведев А.Н., Муканов Б.М., Исаков С. И. Лесные культуры в Казахстане. - Алматы, 2010. Кентбаев Е.Ж., Кентбаева Б.А. Деревья и кустарники Казахстана для лесоразведения. - Алматы, 2008. <p>Қосымша:</p> <ol style="list-style-type: none"> Определение показателей восстановительной стоимости зеленых насаждений города Алматы. Отчетный документ. ГКП «Алматыэкологострой», Алматы, 2001. Озеленение городов. Термины и определения. ГОСТ28329-89 P. Ratha Krishnan Rajwant K. Kalia J.C. Tewari M.M. Управление питомниками растений роя: принципы и практика Центральный научно-исследовательский институт аридной зоны (Индийский совет по сельскохозяйственным исследованиям) Джодхпур - 342 003 (Раджастхан) 2014. -40 Р. Медведев А.Н., Пальгов И.А., Бессчетнов В.П. Организационно-хозяйственный план лесного питомника (методические указания по курсовой разработке), КАЗШИ. - Алма-Ата, 1984. Бхимрадж Бхуджбал (ред.). 2012. Ресурсная книга по управлению садоводством, питомник, YCMOU, NAIP, ICAR, стр. 264. Кентбаева Б. А. Лесной семенной бизнес. - Алматы, 2006.
8. Пәннің мазмұны.	Бұл курс сәндік орман көшетжайларын жобалау бойынша білім мен дағдыларды алуға, сәндік питомнике отырғызу материалын есірудің ең жақсы нұсқасын таңдауға және тұтастай алғанда пкөшетжай бөлімдерін тиімді орналастыруға бағытталған. Жұмысты орындау кезінде студенттердің теориялық көкжиегін қалыптастыратын және зерттеу дағдыларын қалыптастыратын ғылыми әдебиеттерге шолу жасалады.

Қосымша 4. Таңдау бойынша пән компоненттерінің сипаттамасы

Пән атауы	Орман ресурстарын тұрақты басқару
2. Кредиттер саны	5
3. Пререквизиттер:	Биоресурстардың мониторингін үйымдастыру принциplerі, Биоэртүрлілік және оны бағалау әдістері, аумақтардың рекреациялық әлеуеті және экологиялық туризм
4. Постреквизиттер:	Пәнді оку кезінде алынған білімдер зерттеу жүргізу және докторлық диссертацияны дайындау кезінде пайдаланылатын болады.
5. Компетенция:	A. докторанттар орман ресурстарын тұрақты басқару жөнінде терең білім алуы тиіс. Орманды тұрақты. Басқару өлшемдері мен индикаторларын түсіну. В жергілікті халықтың әлеуметтік және экономикалық әл-ауқатын қолдауға және жақсартуға бағытталған орман ресурстарын басқару жөніндегі іс-шараларды практикада пайдалану. С. салыстыру, қорытынды жасау, орманға мониторинг және бағалау жүргізе білу қабілеті. Д. Әлеуметтік және экономикалық жауапкершілікті, кәсіби сауаттылықты қалыптастыру. Е. білімді, іскерлікті және дағдыларды дамыту. Оқыту саласында орман шаруашылығын тұрақты жүргізу бойынша іс-шаралар жоспарын жасай білу.
6. Курс авторы:	Есмурзаева А.К.– а.ш.ф.к., доцент
7. Негізгі әдебиеттер:	<p>Негізгі:</p> <p>1. Байзаков С.Б., Муканов Б.М. Проблемы устойчивого развития лесного хозяйства, 2007.</p> <p>2. Лесной кодекс РК. – Астана, 2014</p> <p>3. Байзаков С.Б. История развития лесного хозяйства Казахстана – Алматы, 2014. – 576 с. –ISBN 978-601-241-538-4</p> <p>4. Дементьева С.М., Андреева Е.А., Нотов А.А. Лесоведение. Часть 1: лесоведение:–Тверь: Твер. гос. ун-т, 2014. –36 с.</p> <p>5. Мелехов И.С. Лесоведение: [предисл. В. И. Обыденникова]. -3-е изд., испр. и доп. -Москва : Московский гос. ун-т леса, 2005. -371 с. : ил., табл. -Предм. указ.: с. 364-367. -Посвящ. 100-летнему юбилею со дня рождения Ивана Степановича Мелехова. -ISBN 5-8135-0291-2 : 205.00.</p> <p>6. Сеннов С.Н. Лесоведение и лесоводство : учебник. -Изд. 3-е, перераб. и доп. - Санкт-Петербург ; Москва ; Краснодар : Лань, 2011. -329 с. : ил., табл. ; 21 см. - Библиогр.: с. 325. -ISBN 978-5-8114-1151-1.</p> <p>7. Сеннов С.Н. Лесоведение и лесоводство [Электронный ресурс] –Москва: Лань, 2011. –336 с.</p> <p>5. Беляева Н.В. Закономерности функционирования сосновых и еловых фитоценозов южной тайги на объектах комплексного</p>

ухода за лесом: автореф. Дисс. к. с.-х. наук. – СПБ.: СПБГЛТА, 2006. – 20 с.

8. Грязькин А.В., Коноваленко В.М., Е.С. Мельников. Недревесная продукция леса: методические указания. –2006. – 28 с.

9. Грязькин А.В., Смирнов А.П. Недревесная продукция леса: учебное пособие. – СПБ.: изд-во политехн. ун-та, 2007. – 400 с.

10. Егоров А.Б., Бубнов А.А., Рябиков А.П. Применение гербицидов при выращивании хвойных пород и березы в лесных питомниках: практические рекомендации. – СПБ.: СПБНИИЛХ, 2005. – 49 с.

Қосымша:

1.Мелехов И.С. Лесоведение:- Москва: Лесная промышленность, 1980. -406 с. : ил. -Библиогр.: с. 381-398. - Предм. указ.: с. 399-402.

2.Смирнов А.В. Лесоведение : Учеб. пособие / А.В. Смирнов; Калинин. гос. ун-т: Изд-во Калинин. ун-та, 1975. -127 с. : ил. -Библиогр.: с.123-126. -0.75.

3.Попова О.С. Древесные растения лесных, защитных и зеленых насаждений : -Санкт-Петербург ; Москва ; Краснодар : Лань, 2010. -188, [1] с., [12] л. цв. ил. : ил., табл. -(Учебники для вузов) (Специальная литература). -Библиогр.: с. 179-180 (20 назв.). -Алф. указ. рус., латин. назв. растений: с. 181-188. - ISBN 978-5-8114-0940-2.

4. Н.А. Коновалов, Е.А. Пугач - Основы лесной селекции и сортового семеноводства издание 2-е,1978.- 169с.

8. Пәннің мазмұны. Орманды тұрақты басқару экологиялық және әлеуметтік-экономикалық өлшемдерді ескере отырып жүзеге асырылады. Критерийлер орман шаруашылығының негізгі ережелерінің жиынтығы болып табылады, олар ормандардың сақталуын және тұрақты дамуын қамтамасыз етеді. Тиісті критерийлер мен индикаторлар елдің орман шаруашылығы саласындағы тұрақты даму жолындағы қадамын бағалауға мүмкіндік береді. Қазақстан Республикасы ормандарының қазіргі жағдайы, орман заннамасының міндеттері, Қазақстан Республикасының орман қоры сияқты маңызды бағыттарды қамтиды. Жер орман қоры. Жергілікті атқарушы органдардың, мемлекеттік орман шаруашылығы органдарының құзыреттері. Орман ресурстары және оларды пайдалану. Ормандардың экологиялық маңызы. Орманды көп мақсатты пайдалану. Ормандарға меншік құқығы. Ақылы орман пайдалану. Орман шаруашылығын қаржыландыру. Орманды тұрақты басқаруға экономикалық ынталандыру.

1. Пән бойынша негізгі ақпарат:

Пән атауы	Ормантанудың заманауи келелі мәселелері
2. Кредиттер саны	5
3. Пререквизиттер:	Жалпы орман шаруашылығы, орман ресурстарын үткімді

	пайдалану мәселелері, әртүрлі мақсаттағы ормандарды өсіру теориясы мен практикасы.
4. Постреквизиттер:	Пәнді оку кезінде алынған білімдер зерттеу жүргізу және докторлық диссертацияны дайындау кезінде пайдаланылатын болады.
5. Компетенция:	A. Фылыми зерттеу тәжірибесінде ормандағы танымдық жұмыс әдістерін, табиғи объектілердің жүйелік қасиеттерін пайдалана білу. B. Фылыми зерттеу әдістерімен жұмыс істеудің практикалық дағдыларын менгеру, орман экожүйелерінде құрылымдық-функционалдық байланыстарды анықтау. C. Қорытындыларды салыстыру, тұжырымдау, талдау, өзіндік аргументацияны, пікір мен ақыл-ойды құру қабілеті; D. Қарым-қатынас саласында-қазіргі заманғы ормантану, орман шаруашылығы, орман пирологиясы, орман пайдаланудың проблемалық мәселелерін білу E. Оку саласында-орман шаруашылығы мен жалпы орман кешенінің тәжірибесіне талдау жасай білу және енгізе білу озық фылыми әзірлемелер
6. Курс авторы	Майсупова И.К. - PhD, аға оқытушы
7. Негізгі әдебиеттер	<p>Негізгі:</p> <ol style="list-style-type: none"> Байзаков С.Б. История развития лесного хозяйства Казахстана – Алматы, 2014. – 576 с. –ISBN 978-601-241-538-4 Дементьева С.М., Андреева Е.А., Нотов А.А. Лесоведение. Часть 1: лесоведение:–Тверь: Тверь гос. ун-т, 2014. –36 с. Мелехов И.С. Лесоведение: [предисл. В. И. Обыденникова]. -3-е изд., испр. и доп. -Москва : Московский гос. ун-т леса, 2005. -371 с. : ил., табл. -Предм. указ.: с. 364-367. -Посвящ. 100-летнему юбилею со дня рождения Ивана Степановича Мелехова. -ISBN 5-8135-0291-2 : 205.00. Сеннов С.Н. Лесоведение и лесоводство : учебник. -Изд. 3-е, перераб. и доп. - Санкт-Петербург ; Москва ; Краснодар : Лань, 2011. -329 с. : ил., табл. ; 21 см. - Библиогр.: с. 325. -ISBN 978-5-8114-1151-1. Сеннов С.Н. Лесоведение и лесоводство [Электронный ресурс] –Москва: Лань, 2011. –336 с. Беляева Н.В. Закономерности функционирования сосновых и еловых фитоценозов южной тайги на объектах комплексного ухода за лесом: автореф. Дисс. к. с.-х. наук. – СПб.: СПБГЛТА, 2006. – 20 с. Грязькин А.В., Коноваленко В.М., Е.С.Мельников. Недревесная продукция леса: методические указания. –2006.28 с. Грязькин А.В., Смирнов А.П. Недревесная продукция леса: учебное пособие. – СПб.: изд-во политехн. ун-та, 2007. – 400 с.

8. Егоров А.Б., Бубнов А.А., Рябинков А.П. Применение гербицидов при выращивании хвойных пород и березы в лесных питомниках: практические рекомендации. – СПб.: СПБНИИЛХ, 2005. – 49 с.
9. Егоров А.Б., Омельяненко А.Я., Постников М.В., Бубнов А.А. Применение гербицидов при уходе за лесом: практические рекомендации.– СПб.: СПБНИИЛХ, 2005. – 29 с.
10. Жигунов А.В., Егоров А.Б. Воспроизводство хозяйствственно ценных пород с применением химического метода: учебное пособие. – СПб.: СПБГЛТА, 2001. – 40 с.
11. Концепция развития лесного хозяйства российской федерации на 2003-2010 годы. Распоряжение правительства российской федерации от 18 января 2003 г. №69-р.
12. Лесной кодекс Казахстана. 2014
13. Мартынов А.Н., Мельников Е.С., Беляева Н.В. Современные проблемы лесовыращивания (химический и комплексный уход за лесом): 2006. - 16 с.
- Қосымша:
- 1.Мелехов И.С. Лесоведение: -Москва: Лесная промышленность, 1980. -406 с. : ил. -Библиогр.: с. 381-398. - Предм. указ.: с. 399-402.
  - 2.Смирнов А.В. Лесоведение : Учеб. пособие / А.В. Смирнов; Калинин. гос. ун-т; Изд-во Калинин. ун-та, 1975. -127 с.: ил. -Библиогр.: с.123-126. -0.75.
  - 3.Попова О.С. Древесные растения лесных, защитных и зеленых насаждений: -Санкт-Петербург; Москва ; Краснодар : Лань, 2010. -188, [1] с., [12] л. цв. ил.: ил., табл. - (Учебники для вузов) (Специальная литература).-Библиогр.: с. 179-180 (20 назв.).-Алф. указ. рус., латин. назв. растений: с. 181-188. -ISBN 978-5-8114-0940-2.
  4. Н.А. Коновалов, Е.А. Пугач - Основы лесной селекции и сортового семеноводства издание 2-е,1978.- 169с.

8.Пәннің мазмұны. Қазіргі орман ғылыминың проблематикасын ашып көрсету, ғылыми ізденістің мәселелеріне, ғылыми зерттеудің құрылымы мен әдістеріне, ормандағы зерттеу жұмысының объектісі мен әдістеріне, орман табиғатын тану ерекшеліктеріне, табиғи объектілердің жүйелік қасиеттеріне, орман экожүйелерінде құрылымдық-функционалдық байланыстарды анықтауға назар аудара отырып. Қазіргі заманғы ормантану, орман шаруашылығы, орман пирологиясы, орман пайдалану, оның ішінде орман өнімдері, басқа да орман шаруашылығы пәндерінің өзекті мәселелерін қамтиды.

1. Пән туралы негізгі ақпарат:

Пән атауы

Жеке меншік орманшылық

2. Кредиттер саны	5
3. Пререквизиттер:	Жалпы орман шаруашылығы, орман ресурстарын ұтымды пайдалану мәселелері, әртүрлі мақсаттағы ормандарды өсіру теориясы мен практикасы"
4. Постреквизиттер:	Пәнді оку кезінде алынған білімдер зерттеу жүргізу және докторлық диссертацияны дайындау кезінде пайдаланылатын болады.
5. Компетенция:	<p>A. жеке орман шаруашылығын ұйымдастырудың ғылыми негіздері, плантациялық орман екпелерін өсіру теориясы, күту және кесу жүйелері.</p> <p>B. құрғақ, бірақ су ресурстарымен қамтамасыз етілген аймактарда жеке орман шаруашылығын ұйымдастыру жолымен орман өсіру жолдарын зерттеу</p> <p>C. шаруашылық пайдаланудың көптеген міндеттері үшін қысқа мерзімде қосымша ағаш шикізатын алу үшін жеке орман шаруашылығын ұйымдастыруға ғылыми көзқарасты қалыптастыруға көмектесу.</p> <p>D. жүйелі суландыруға негізделген негізгі агротехникалық іс-шараларды білу, қарым-қатынас саласында-орман шаруашылығы әдістерін практикалық менгеру дағдылары мен біліктірін жетілдіру</p> <p>E. орман шаруашылығының қазіргі заманғы әдістерін менгеру, жекеше орман өсіру саласындағы нормативтік актілер мен заңнаманы білу</p>
6. Автор курса	Мазаржанова К.М.– а.ш.ғ.к., аға оқытушы
7. Негізгі әдебиеттер	<p>Негізгі:</p> <p>1.Малаховец П.М. Лесные культуры. – Архангельск: изд. ИПЦ САФУ, 2012 г.</p> <p>2.Çevre ve Orman Bakanlığından: Özel Ormanlarda ve Hükmi Şahsiyeti Haiz Amme Müesseselerine Ait Ormanlarda Yapılacak İş ve İşlemler Yönetmelik. –Ankara, 2000.</p> <p>3Редъко Г.И., 1-2. – Москва: изд. Мерзленко М.Д., Бабич Н.А., Данилов Ю.Н. Лесные культуры и защитное лесоразведение. – Москва: изд. «Академия», 2008 г.</p> <p>4.Родин А.Р., Калашникова Е.А., Родин С.А. Лесные культуры. – Москва: ВНИИЛМ, 2002 г.</p> <p>5.Байзаков С.Б. Научно-инновационные приоритеты лесного хозяйства Казахстана. Сб. трудов/ С.Б. Байзаков. – Алматы: «Gauhar», 2010 г.</p> <p>6.Байзаков С.Б., Медведев А.Н., Исқаков С.И., Муканов Б.М. Лесные культуры в Казахстане. – Алматы: КазНАУ, изд. «АгроУниверситет», 2007 г.</p> <p>Қосымша:</p> <p>1.Отчет Комитета лесного и охотничьего хозяйства за 2008</p>

- год, рукопись, –208 с.
- 2.Маркова И.А., Данилов Ю.И. Лесные культуры. – Москва: изд. «Академия», 2011 г.
- 3.M.Ozdonmez., T.Istanbullu.,A. Akesan., A.Ekizoglu. OrmancilikPolitikasi. –Istanbul 1996
- 4.Ormancilik. OzelIhtisas Komisy onu Raporu. Sezinci Kalkinmaplani. –Ankara 2001.
5. Қазақстан республикасының Орман кодексі. –Алматы: Юрист, 2004
6. Писаренко А.И., Мерзленко М.Д. Создание искусственных лесов. – Москва: изд. «Агропромиздат», 1990 г.
- 7.Писаренко А.И., Редько Г.И., Мерзленко М.Д. Искусственные леса. Ч. 1-2.- Москва: изд. ЮНИФИР совместно с ВНИИЦлесресурс, 1992г.
- 8.Соколов А. А. Частное лесоводство (Сельскохозяйственный политехникум). Вып. 1-2. – Москва-Ленинград: изд. «Сельхозгиз», 1930 г.
- 9.OGM. Özel Ormanlar, Orman Genel Müdürlüğü Kadastro ve Mülkiyet Dairesi Başkanlığı. –Ankara, 2006 Отчет Комитета лесного и охотничьего хозяйства за 2007 год, рукопись, –254 с.
- 10.Тольский А.П. Лесные культуры (общая часть). Частное лесоводство: основы лесокультурного дела. Т. 3. – Ленинград: изд. «Лесное хозяйство и лесная промышленность», 1930 г.
- 11.Байзаков С.Б. Экономическая оценка лесных ресурсов. – Алма-Ата: «Кайнар», 1987 г.

8. Пәннің мазмұны. Қазақстандағы жеке орманшаруашылығын дамыту мен нормативтік-құқықтық қамтамасыз ету жағдайы мен проблемалары. Ормандарды басқарудағы реформалар және ТМД-ның кейбір елдерінде жеке орманшаруашылығын дамыту бағыттары. Алыс шетелдердегі орманшаруашылығы мен жеке орман кәсіпкерліктің үйымдастырылуын талдау. Жекелеген елдердің орман секторында орманшаруашылығы мен жеке бизнесі үйымдастырудың ерекшеліктері мен айырмашылықтарын салыстырмалы талдау. Қазақстан экономикасының орман саласындағы жеке кәсіпкерліктің даму жағдайы. Қазақстандағы жеке орманшаруашылығы және плантациялық орман екпелерінің ресурстары. Қазақстанның орман саласындағы шаруашылық қызмет түрлері мен объектілерін жіктеу. Республикадағы ауылшаруашылығы өндірісінің жекелеген салаларын мемлекеттік қолдау түрлерін талдау. Қазақстанның орман саласындағы шаруашылық қызмет түрлері мен объектілерін жіктеу. Республикадағы ауыл шаруашылығы өндірісінің жекелеген салаларын мемлекеттік қолдау түрлерін талдау. Қазақстандағы жеке орман шаруашылығын дамытудың негізгі принциптері мен бағыттары. Жасанды ормандар құру және оның Қазақстандағы даму перспективалары. Қазақстандағы жеке орман шаруашылығын дамытуға мемлекеттік қолдау мен жәрдемдесудің негізгі нысандары. Жеке орман шаруашылығының әлеуметтік-экономикалық және жалпы экологиялық тиімділігі.